

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IDENTIFIKACIJI I REGISTRACIJI ŽIVOTINJA

Član 1

U Zakonu o identifikaciji i registraciji životinja („Službeni list RCG“, broj 48/07 i „Službeni list CG“, broj 73/10), u članu 4 tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) **držalac životinje** je svako fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za životinju, uključujući i privremeno čuvanje životinje;“.

Član 2

U članu 10 stav 3 mijenja se i glasi:

„Uvezenim ovcima i kozama iz zemalja članica Evropske unije i drugih zemalja koje primjenjuju propise Evropske unije ne mijenjaju se ušne markice i upisuju se u registar gazdinstva i Elektronsku bazu podataka.“

U stavu 5 riječi: „ne identifikuju se“, zamijenjuju se riječima: „zadržavaju ušne markice zemlje porijekla i ne identifikuju se novim ušnim markicama“.

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„Držalac životinje je dužan da u roku od sedam dana od dana dobijanja obavještenja Uprave o prispjeću duplikata ušne markice podnese zahtjev veterinarskoj ambulanti koja je dužna da u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva izvrši identifikaciju životinje sa duplikatom ušne markice“.

Dosadašnji st. 7, 8 i 9 postaju st. 8, 9 i 10.

Član 3

U članu 12 stav 1 mijenja se i glasi:

„Držalac ovaca i koza dužan je da vodi registar gazdinstva ovaca i koza i vrši popis ovaca i koza dva puta godišnje sa stanjem na gazdinstvu na dan 1. marta i 31. decembra tekuće godine i podatke o izvršenom popisu dostavi Upravi u periodu od 1. marta do 15. aprila tekuće godine odnosno do 15. januara naredne godine.“

U stavu 3 poslije riječi „transport“, dodaju se riječi: „rođenje, uginuće i“.

Član 4

Član 14 mijenja se i glasi:

„Identifikacija svinja

Član 14

Identifikacija svinja vrši se dvostrukim ušnim markicama na lijevo uvo, fiksiranjem kroz ušnu školjku.

Ušne markice moraju imati jedinstven kod za identifikaciju svake svinje pojedinačno i gazdinstva na kome je rođena.

Novorođene svinje identifikuju se prije napuštanja gazdinstva rođenja, a najkasnije u roku od 45 dana po rođenju.

Držalac svinja je dužan da podnese zahtjev za identifikaciju svinja u roku od sedam dana od dana rođenja svinje.

Uvezenim svinjama koja potiču iz zemalja članica Evropske unije ili iz drugih zemalja koja primjenjuju propise Evropske unije ne mijenjaju se ušne markice i registruju se u registar gazdinstva i Elektronsku bazu podataka u roku od 14 dana od dana veterinarskog pregleda na

granici, odnosno prije napuštanja prvog gazdinstva istovara u Crnoj Gori. Uvezene svinje iz drugih zemalja koje ne primjenjuju propise Evropske unije identifikuju se novim ušnim markicama u roku od 14 dana od dana veterinarskog pregleda na granici, odnosno prije napuštanja prvog gazdinstva istovara u Crnoj Gori i registruju se u registar gazdinstva i Elektronsku bazu podataka u koje se, pored novog identifikacionog broja, unosi i postojeći broj ušne markice iz zemlje porijekla.

Uvezene svinje namijenjene klanju zadržavaju ušne markice zemlje porijekla i ne identifikuju se novim ušnim markicama ukoliko se direktno transportuju na klanicu i ako se klanje izvrši u roku od 30 dana nakon veterinarskog pregleda na granici.

U slučaju gubitka ušne markice ili ako se ušna markica ošteti ili nije čitljiva, držalac svinje dužan je da u roku od sedam dana od dana uočavanja gubitka, odnosno oštećenja ušne markice, podnese zahtjev Upravi, radi izdavanja nove ušne markice.

Držalac životinje u slučaju iz stava 6 ovog člana, dužan je da u registru gazdinstva svinja upiše novu i staru identifikaciju svinje.

Uz zahtjev iz stava 8 ovog člana, prilaže se i dokaz o izvršenoj uplati troškova.

Oblik, sadržaj i materijal za izradu ušnih markica kao i način postavljanja - aplikacije ušnih markica propisuje Ministarstvo.“

Član 5

Poslije člana 14 dodaju se tri nova člana koja glase:

„Registar gazdinstva svinja

Član 14a

Držalac svinja dužan je da vodi registar gazdinstva svinja i vrši popis svinja dva puta godišnje sa stanjem na gazdinstvu na dan 1. jula i 31. decembra tekuće godine.

Podaci o izvršenom popisu dostavljaju se Upravi u periodu do 15. jula tekuće godine odnosno do 15. januara naredne godine.

Registar iz stava 1 ovog člana, naročito sadrži: podatke o gazdinstvu svinja, držaocu svinja i svinjama na gazdinstvu.

Fizičko lice koje drži jednu svinju na svom gazdinstvu koja je namijenjena za sopstvene potrebe nije dužno da podnese prijavu iz člana 5 stav 3 ovog zakona i da vodi registar gazdinstva svinja.

Držalac svinja dužan je da u registar gazdinstva svinja unosi podatke o porijeklu, identifikaciji, odredištu kretanja (prodaja, nabavka, transport, rođenje, uginuće i klanje), kao i podatke o inspekcijskim kontrolama.

Držalac svinja dužan je da sve promjene iz stava 5 ovog člana, unosi u registar gazdinstva svinja u roku od tri dana od dana nastanka promjene i podatke i promjene podataka iz registra dostavi Upravi u roku od sedam dana od nastanka promjene, radi unošenja podataka u Elektronsku bazu podataka.

Držalac svinja (osim prevoznika), dužan je da promjene podataka koje se odnose na držaoca i gazdinstvo dostavi Upravi u roku od sedam dana od dana nastanka promjene, radi unošenja u Elektronsku bazu podataka.

Držalac svinja dužan je da podatke iz registra gazdinstva svinja čuva najmanje tri godine od dana kada zadnja svinja napusti gazdinstvo.

Bliži sadržaj i način vođenja registra gazdinstva svinja propisuje Ministarstvo.

Prijava za kretanje svinja

Član 14b

Svinje koje se premještaju između dva ili više gazdinstava, mora da prati prijava za kretanje, koju popunjava i potpisuje držalac svinja.

Popunjenu i potpisanu prijavu iz stava 1 ovog člana, držalac svinja dužan je da dostavi veterinarskoj ambulanti iz člana 5 stav 2 ovog zakona.

Bliži sadržaj i obrazac prijave za kretanje propisuje Ministarstvo.

Identifikacija i registracija kopitara i drugih životinja

Član 14c

Identifikacija i registracija kopitara (konji, magarci, mazge i mule) i drugih životinja vrši se u skladu sa propisom Ministarstva.

Držalac životinja iz stava 1 ovog člana, dužan je da vodi registar gazdinstva.

Nabavku sredstava za identifikaciju životinja iz stava 1 ovog člana i raspodjelu veterinarskim ambulantama vrši Uprava.

Način vođenja i sadržaj registra iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.“

Član 6

U članu 16 stav 2 riječi: „ iz čl. 7, 12 i 15“ zamjenjuju se riječima: „ iz čl. 7, 12, 14a, 14c i 15”.

Član 7

U članu 18 stav 6 riječi: „ iz čl. 6, 7, 8, 10 i 12“ zamjenjuju se riječima: “ iz čl. 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 14a, 14b i 14c“.

Član 8

U članu 19 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Identifikacija i registracija svinja finansira se:

- iz donacija i budžeta u cjelosti do 31. decembra 2015. godine;
- od 1. januara 2016. godine 50% troškova za identifikaciju plaća držalac;
- od 1. januara 2017. godine troškove identifikacije u cijelosti plaća držalac.“

Dosadašnji st. 3, 4, 5 i 6 postaju st. 4, 5, 6 i 7.

Član 9

U članu 20 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Kontrola iz stava 1 ovog člana, za gazdinstva na kojima se drže svinje, vrši se na najmanje 3% gazdinstva na kojima se drže svinje.“

Stav 4 mijenja se i glasi:

“Odabir gazdinstva za godišnju kontrolu iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, vrši se na osnovu analize rizika.”

Dosadašnji st. 4, 5, 6 i 7 postaju st. 5, 6, 7 i 8.

Član 10

Član 24 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 800 eura do 25.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne omogući registraciju gazdinstva i identifikaciju životinja na gazdinstvu i ne prijavi gazdinstvo i životinje na gazdinstvu (član 5 st. 1 i 3);
 - 2) postupi suprotno član 5 stav 5; član 6 stav 8, član 10 stav 6 i član 14 stav 7);
 - 3) ne vodi registar gazdinstva (član 7 stav 1, član 12 stav 1 i član 14a stav 1);
 - 4) ne obavijesti upravu o kretanju životinja od i do gazdinstva i ne ispuni prijavu (član 7 st. 3 i 6 i član 12 stav 7);
 - 5) ne unese promjene u registar gazdinstva, ne dostavi podatke o promjenama i ne izvrši i dostavi godišnji popis (član 7 stav 4, član 12 st. 1, 4 i 5 i član 14a st. 1, 2, 6, 7 i 8)
 - 6) ne vrati pasoš (član 8 st. 6 i 7 i član 9 stav 2);
 - 7) ne postupi u skladu sa članom 8 stav 9 ovog zakona;
 - 8) životinje pri kretanju ne prate dokumenta za kretanje (član 8 stav 4, član 13 stav 1 i član 14b stav 2);
 - 9) koristi privremeni pasoš suprotno članu 9 stav 4 ovog zakona.
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 60 eura do 3.000 eura.
- Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se preduzetnik od 300 eura do 8.000 eura.
- Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, osim novčane kazne, pravnom licu može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.“

Član 11

Član 25 mijenja se i glasi:

“Novčanom kaznom od od 800 eura do 25.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne izvrši identifikaciju i registraciju životinja i registraciju gazdinstva u skladu sa zakonom (član 5 stav 2);
- 2) ne postupi u skladu sa članom 7 stav 6, članom 12 stav 7 i članom **14a stav 7** ovog zakona;
- 3) ne izda privremeni pasoš (član 9 stav 1);
- 4) ne vodi evidenciju i ne čuva ušne markice (član 9 stav 6 i član 18 stav 4);
- 5) ne izda potvrdu i popisni list (član 18 st. 1 i 2);
- 6) ne dostavi podatke iz člana 18 stav 3 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 60 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 8.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, osim novčane kazne, pravnom licu može se izreći i zaštitna mjera, zabrana vršenja djelatnosti u trajanju do 6 mjeseci.“

Član 12

Poslije člana 27a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 27b

Ovce i koze namijenjene za stavljanje u promet na teritoriji Evropske unije pored obilježavanja iz člana 10 stav 1 ovog zakona, obilježavaće se i jednom elektronski čitljivom oznakom od dana pristupanja Evropskoj uniji.“

Član 13

Poslije člana 28 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 28a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 84 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).“

Član 14

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o o izmjenama i dopunama zakona o identifikaciji i registraciji životinja sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za izmjenama i dopunama zakona o identifikaciji i registraciji životinja proističu iz potrebe daljeg unaprjeđivanja sistema identifikacije i registracije domaćih životinja, prvenstveno svinja i usaglašavanja sa legislativom EU. Identifikacije i registracije svinja je sistem koji objezbjeđuje sljedivost svake svinje od gazdinstva rođenja do smrti, uključujući sva premještanja i kretanja, što je od presudne važnosti za kontrolu zaraznih bolesti.

Shvatajući važnost i potrebu obilježavanja životinja kojim se uspostavlja sistem njihove sljedljivosti, kroz Projekat Identifikacija i registracija životinja (faza I) uspostavljen je sistem identifikacije i registracije goveda (finansiran od strane Evropske Unije), a kao faza II identifikacija ovaca i koza, a koji su kompatibilni sa standardima EU. Projekat koji je u toku, IPA 2011 „Jačanje veterinarske službe u Crnoj Gori“, kao jednu od komponenti ima proširenje uspostavljenog integrisanog sistema identifikacije i registracije (I&R) životinja i mreže veterinarskog nadzora (veterinarski informacioni sistem), odnosno stvaranje kompjuterizovanog registra gazdinstava na kojima se drže, odnosno uzgajaju svinje u skladu sa standardima EU. Ovaj projekat finansira Evropska Unija (u iznosu od 700.000) i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja – Veterinarska uprava (78.000€), a njime rukovodi Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori. Korisnik projekta je Veterinarska uprava, a implementira se uz tehničku pomoć konzorcijuma Agri Consalting, Opera i Istituto Zooprofilattico, Teramo. Projekat je počeo u martu 2014. godine, traje do septembra 2015. godine, a kampanja registracije gazdinstava i identifikacije i registracije svinja, planirana je za prvu polovinu 2015. godine.

Zakon o identifikaciji i registraciji životinja ("Službeni list RCG", br.48/07 i 73/10), Pravilnik o načinu identifikacije i registracije goveda i vođenju registara i elektronske baze podatka ("Sl. list RCG", br. 58/2007) i Pravilnik o identifikaciji i načinu vođenja registara gazdinstva ovaca i koza i elektronske baze podataka ("Sl. list RCG", br. 33/14) su donešeni u toku faze I i II Projekta za I&R životinja, kao preduslov za uspostavljanje funkcionalnog nacionalnog sistema identifikacije i registracije životinja.

Važeći Zakon o identifikaciji i registraciji životinja daje generalno osnov za identifikaciju i registraciju svinja, međutim, zakonodavstvo EU-u u odnosu na I&R se dodatno razvilo kroz izmjene i dopune propisa za male preživare i donošenje zakonskih propisa koje se odnose na svinje i kopitare. Prilikom upoređivanja evropske i nacionalne legislative, pokazala se potreba za izmjenama Zakona o identifikaciju i registraciji životinja, u dijelu odredbi koje se odnose na način identifikacije, procedure obilježavanja, obaveze učesnika u sistemu, zbog opsega aktivnosti i izvodljivosti, uključujući i finansijske obaveze gazdinstva na kojima se uzgajaju svinje, kontrole (koje sada variraju od vrste do vrste) kao i kaznenih odredbi.

Takođe, u cilju boljeg praćenja ovaca i koza i specifičnosti koje se vezuju za veći obim klanja ovaca i koza krajem godine, uspostavlja se obaveza dostavljanja broja ovaca i koza (godišnji

popis ovaca i koza) dva puta godišnje, i to: sa stanjem na gazdinstvu na dan 1. marta i 31. decembra tekuće godine. Podatke o izvršenom popisu dostavljaju držaoci ovaca i kpoza preko veterinarskih ambulanti, Upravi u periodu od 1. marta do 15. aprila tekuće godine odnosno od 31. decembra do 15. januara naredne godine.

Regulativa Savjeta (EC) No. 21/2004 od 17. decembra 2003. godine kojim se uspostavlja sistem identifikacije i registracije ovaca i koza propisuje obavezu obilježavanja ovaca i koza se dva sredstva identifikacije (prvo i drugo sredstvo). Takođe, propisana je mogućnost za zemlje članice kod kojih je ukupan broj ovaca i koza 600.000 ili manje da nijesu u obavezi da elektronskim sredstvom obilježavaju ovce i koze koje nijesu namjenjene trgovini na unutrašnjem tržištu. Kako smo Evropskoj komisiji dostavili na mišljenje Zakon o identifikaciji i registraciji životinja („Sl. list RCG“, broj 48/2007 i „Sl. list CG“, broj 73/2010), dobijene su sugestije koje su se odnosile na obavezu obilježavanja ovaca i koza drugim sredstvom identifikacije (elektronski čitljiva oznaka).

Zakon je usaglašen sa EU propisima u oblasti I&R svinja, vodeći računa da bude prilagodjen lokalnim uslovima uzgajanja svinja. Naime, u Crnoj Gori se godišnje uzgaja između 40 i 50 hiljada svinja, a od tog broja preko 50% se uvozi iz susjednih zemalja (najčešće RSrbija) u periodu februar – april tekuće godine, da bi se uzgajalo i konzumiralo do kraja iste godine, za potrebe sopstvenog domaćinstva. Pri izradi izmjena i dopuna ovog zakona vodilo se računa i o ekonomičnosti za same držaoce ovaca, koza i svinja i za budžet Crne Gore, tako što se omogućava da se svinjama koje se uvoze, a potiču iz zemalja članica Evropske unije ili iz drugih zemalja koja primjenjuju propise Evropske unije, ne mijenjaju ušne markice.

Svinje se registruju se u registar gazdinstva i Elektronsku bazu podataka u roku od 14 dana od dana veterinarskog pregleda na granici, odnosno prije napuštanja prvog gazdinstva istovara u Crnoj Gori.

Predviđenim izmjenama i dopunama stvoriće se potrebni pravni okvir za identifikaciji i registraciji svinja, što će doprinijeti daljem uspostavljanju visokih standarda u stočarskoj proizvodnji, usvajanju novih standarda u sistemu zaštite zdravlja životinja i izgradnji prepoznatljivog sistema praćenja i kontrole zdravlja životinja i bezbjednosti hrane životinjskog porijekla. Identifikacijom svinja stvaraju se uslovi za kontrolu bolesti na cijelom epizootiološkom području Crne Gore i utvrđivanju gazdinstava na kojima se drže svinje za rasplod, tov i dalju prodaju i gazdinstva na kojima se svinje drže sezonski, za sopstvene potrebe. Ovim se doprinosi boljem planiranju preventivne zdravstvene zaštite svinja, unaprijeđenju ove grane stočarske proizvodnje i proizvodnji zdrave i bezbjedne hrane.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

02004R0021

Regulativa Savjeta (EC) No. 21/2004 od 17. decembra 2003. godine kojim se uspostavlja sistem identifikacije i registracije ovaca i koza i kojom se vrše izmjene i dopune Regulative (EC) No. 1782/2003 i Direktive 92/102/EEC i 64/432/EEC /Council Regulation (EC) N o 21/2004 of 17 December 2003 establishing a system for the identification and registration of ovine and caprine animals and amending Regulation (EC) No 1782/2003 and Directives 92/102/EEC and 64/432/EEC (OJ L 5, 9.1.2004)

Potpuno usklađeno/ fully harmonized

32008L0071

Direktiva Savjeta 2008/71/EZ od 15. srpnja 2008. o identifikaciji i registraciji svinja/ COUNCIL DIRECTIVE 2008/71/EC of 15 July 2008 on the identification and registration of pigs

Djelimično usklađeno / partly harmonized**32000D0678**

Odluka komisije od 23. Oktobra 2000 kojom se utvrđuju detaljna pravila za registraciju gazdinstava u nacionalne baze podataka za svinje kako je predviđeno Direktivom Vijeća 64/432/EEZ/ 2000/678/EC: Commission Decision of 23 October 2000 laying down detailed rules for registration of holdings in national databases for porcine animals as foreseen by Council Directive 64/432/EEC

Djelimično usklađeno / partly harmonized

Predloženim izmjenama i dopunama ovog zakona stvorena je osnova za donošenje podzakonskih akata, sa kojima će se postići odgovarajući nivo usaglašenosti propisa iz oblasti identifikacije i registracije životinja.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbe člana 1 predloženih izmjena i dopuna imaju za cilj terminološko usaglašavanje sa definicijom držaoca životinje iz EU propisa.

Članom 2 izvršene su izmjene određenih stavova (3 i 5) i dodaje se novi stav, cilju usklađivanja sa legislativom EU, u dijelu omogućavanja zadržavanja postojećih u cilju omogućavanja da se ovacima i kozama koje se uvoze, a potiču iz zemalja članica Evropske unije ili iz drugih zemalja koja primjenjuju propise Evropske unije, ne mjenjaju ušne markice. Dodatno, kod ovaca i koza, u slučaju gubitka ušne markice ili ako se ušna markica ošteti ili nije čitljiva mora se izdati duplikat koji mora da sadrži identične podatke koje je sadržala ušna markica koja se zamjenjuje i redni broj duplikata.

Članom 3 izvršena je izmjena stava 1 člana 12 i, u cilju boljeg praćenja ovaca i koza, uspostavlja se obaveza dostavljanja broja ovaca i koza (godišnji popis ovaca i koza) sa stanjem na gazdinstvu na dan 1. marta i 31. decembra tekuće godine, a podatke o izvršenom popisu dostavi Upravi u periodu od 1. marta do 15. aprila tekuće godine odnosno do 15. januara naredne godine.

Članom 4 izvršena je izmjena naslova iznad člana 14 i član 14, u cilju usklađivanja sa legislativom EU kojim se uspostavlja sistem identifikacije i registracije svinja sredstvom za identifikovanje svake pojedinačne životinje.

Članom 5 dodata su tri nova člana koja se odnose na: obavezu držaoca svinja da vodi registar gazdinstva svinja, da dva puta godišnje vrši popis svinja na gazdinstvu i podatke o izvršenim godišnjim popisima dostavlja Upravi, na usaglašavanje u dijelu potrebnih dokumenata koja moraju pratiti svinje prilikom premještanja između dva odvojena gazdinstva kao i na stvaranje osnova za uspostavljanje pravnog osnova za dalje proširenje sistema I&R (kopitari i druge životinje).

Članom 8 izvršena je dopuna postojećeg člana 19, na način da je dodat stav koji propisuje način i rokove za finansiranje identifikacije i registracije svinja.

Članom 9 izvršena je dopuna postojećeg člana 20 koji omogućava punu usaglašenost sa zahtjevima EU u pogledu minimalnog obima kontrola gazdinstava na kojima se drže svinje, u skladu sa analizom rizika.

Članom 14 propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Kroz Projekat IPA 2011 „Jačanje veterinarske službe u CG“, EU će dijelom finansirati uspostavljanje sistema za I&R svinja: (softver i kreiranje Elektronske baze podataka), a finansijsko učešće MPRR – Veterinarska uprava namijenjeno je za proširenje sistema i podrazumijeva troškove za nabavku ušnih markica za svinje, izradu, štampanje i distribuciju registra gazdinstava za svako pojedinačno gazdinstvo na kojem se uzgajaju svinje, dokumenata za registraciju svinja i ostalog materijala i troškove za izvođenje registracije gazdinstava i I&R svake pojedinačne životinje (svinje), koje će vršiti ovlašćene veterinarske ambulante.

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore za 2014. godinu. Sredstva u iznosu od 67.260€ obezbjeđena u razdjelu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja – Veterinarska uprava, funkcionalna klasifikacija 0421, ekonomska klasifikacija 4147 – Konsultanske usluge, projekti i studije. Ova sredstva su namijenjena za nabavku ušnih markica za svinje, izradu, štampanje i distribuciju registra gazdinstava za svako pojedinačno gazdinstvo na kojem se uzgajaju svinje, dokumenata za registraciju svinja i ostalog materijala.

Kampanja registracije gazdinstava i identifikacije i registracije svinja, koja predstavlja glavnu aktivnost u sistemu I&R svinja, planirana je za početak 2015. godine.

Sredstva za 2015. i naredne godine obezbijediće se na teret sredstava Veterinarske uprave za sprovođenje mjera iz Programa obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja, podprogram Identifikacija i registracija životinja.

U skladu sa članom 19 ovog zakona, identifikacija i registracija svinja finansira se iz donacija i budžeta Crne Gore u cjelosti do 31. decembra 2015. godine;

- od 1. januara 2016. godine 50% troškova za identifikaciju plaća držalac;
- od 1. januara 2017. godine troškove identifikacije u cjelosti plaća držalac.“

Crna Gora

Sekretarijat za zakonodavstvo

Broj: 05-759
Podgorica, 17. septembra 2014. godine

MINISTARSTVU POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA

PODGORICA

Na NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IDENTIFIKACIJI I REGISTRACIJI ŽIVOTINJA, iz
okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedaba.

SEKRETAR
Dušan Janković

Vuka Karadžića broj 3 81000 Podgorica
Tel.: (+382) 20 231-535 Fax: (+382) 20 231-592
e-mail: szz@szz.gov.me

18 SEP 2014 09:00 PM

PHX NO. 1: (+382) 20 231 592

FROM: SEKR. ZA ZAKOND. PODGORICA

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
NAZIV PROPISA	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o identifikaciji i registraciji životinja
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
- Razlozi za donošenje ovog zakona proistekli su iz potrebe stvaranja pravnog osnova u cilju daljeg unaprjeđivanja sistema identifikacije i registracije životinja, potrebe preciziranja pojedinih odredbi koje se odnose uglavnom na usklađivanje definicija, određenih pojmova i postupaka kao i osnova za prenošenje pojedinih djelova EU legislative iz oblasti identifikacije i registracije, prvenstveno I&R svinja. - Bez postojanja ovog akta ne bi postojao potrební pravni okvir za identifikaciju i registraciju svinja, kao ni mogućnost daljeg uspostavljanja visokih standarda u oblasti stočarske proizvodnje i usvajanja novih standarda u sistemu zaštite zdravlja životinja i izgradnja prepoznatljivog sistema praćenja i kontrole zdravlja životinja i bezbjednosti hrane životinjskog porijekla. - Bez postojanja ovog akta bili bi otežani uslovi za kontrolu bolesti na cijelom epizootiološkom području Crne Gore, kao i precizno utvrđivanje gazdinstava na kojima se drže svinje za rasplod, tov i dalju prodaju i gazdinstva na kojima se svinje drže sezonski, za sopstvene potrebe. Ovim se doprinosi boljem planiranju preventivne zdravstvene zaštite svinja, unaprijeđenju ove grane stočarske proizvodnje ali i proizvodnji zdrave i bezbjedne hrane. - Bez postojanja ovog akta držaoci životinja bili bi oštećeni jer bi im bila uskraćena mogućnost plasmana živih životinja (prvenstveno ovaca, koza i svinja) kao i proizvoda od tih životinja na međunarodnom tržištu, posebno na tržištu EU. - Nepostojanjem ovog propisa ne bio uspostavljen potpun sistem identifikacije i registracije životinja namjenjenih za proizvodnju hrane, kojim se objezbjeđuje sljedljivost od gazdinstva rođenja do smrti, uključujući sva premještanja i kretanja, što je od presudne važnosti za kontrolu zaraznih bolesti, a posredno i stvaranja uslova za nesmentanu trgovinu životinjama i proizvodima životinjskog porijekla dobijenih od svinje.	
2. Ciljevi - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?	

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Ovim aktom stvorit će se nedostajući pravni okvir za identifikaciju i registraciju gazdinstava i životinja, što će doprinijeti: - o Ispunjavanju uslova za otvaranje pregovora u poglavlju 12 odnosno mjerila koja se odnose na usklađeno okvirno zakonodavstvo i obezbjeđivanje preduslova za ispunjenje mjerila koje se odnosi na prestanak vakcinacije od klasične kuge svinja uspostavljanjem registra gazdinstva sa svinjama u Crnoj Gori; - o unaprjeđenje nivoa zdravstvene zaštite životinja i indirektna zaštita zdravlja ljudi; - o stvaranju povoljnijih uslova za nesmetanu unutrašnju i međunarodnu razmjenu životinja i proizvoda životinjskog porijekla u veterinarskom pogledu; - o poboljšanju kontrole, suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti životinja; - o poboljšanju monitoringa i efektivnosti veterinarskih pregleda/kontrola u unutrašnjem i međunarodnom prometu; - o poboljšanju praćenja životinja i gazdinstava u odnosu na mjere za epizootiološki nadzor (Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja) i monitoring rezidua; - o poboljšanju kontrole dobrobiti životinja; - o poboljšanju sprovođenja programa za podsticanje i razvoj poljoprivrede; - o obezbjeđivanju baze podataka za obilježavanje govedjeg mesa i mesa drugih vrsta životinja kao i proizvoda od mesa. Sve ovo će doprinijeti stvaranju uslova za širenje našeg tržišta, povećanju konkurentnosti naših proizvođača i boljem plasmanu domaćih proizvoda. - Crnogorska poljoprivreda i Evropska unija – Strategija razvoja proizvodnje hrane i ruralnih područja;
3. Opcije - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). - Obrazložiti preferiranu opciju?
- Ne postoje druge opcije.
4. Analiza uticaja - Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno. - Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima). - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti. - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija. - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Pozitivni efekti: postojanje ovog akta olakšaće promet živih životinja i sigurniju upotrebu proizvoda životinjskog porijekla; bolje praćenje i kontrolu zdravlja životinja, a samim tim posljedično imaće uticaj i na zaštitu zdravlja ljudi. Postojanje ovog akta omogućit će državi

ali i držaocima životinja efikasnu kontrolu zdravlja životinja (u ovom slučaju, svinja), što se direktno odražava na stvaranju povoljnijih uslova za nesmetanu unutrašnju i međunarodnu razmjenu životinja i proizvoda životinjskog porijekla u veterinarskom pogledu, a samim tim i na potražnju naših proizvoda na međunarodnom i domaćem tržištu.

- Ne postoji negativan uticaj. Zakon je usaglašen sa EU propisima u oblasti I&R svinja, vodeći računa da bude prilagođen lokalnim uslovima uzgajanja svinja. Naime, u Crnoj Gori se godišnje uzgaja između 40 i 50 hiljada svinja, a od tog broja preko 50% se uvozi iz susjednih zemalja (najčešće iz Srbije) u periodu februar – april tekuće godine, da bi se uzgajalo i konzumiralo do kraja iste godine, za potrebe sopstvenog domaćinstva. Pri izradi izmjena i dopuna ovog zakona vodilo se računa i o ekonomičnosti za same držaoce ovaca, koza i svinja i za budžet Crne Gore, tako što se omogućava da se svinjama koje se uvoze, a potiču iz zemalja članica Evropske unije ili iz drugih zemalja koja primjenjuju propise Evropske unije, ne mijenjaju ušne markice, čime se izbjegava nastanak troškova ponovnog obilježavanja za držaoce i za budžet Crne Gore.
- Donošenje propisa opravdava pozitivne troškove, u tri nova člana koja se odnose na: obavezu držaoca svinja da vodi registar gazdinstva svinja, da godišnje vrši popis svinja na gazdinstvu i podatke o izvršenim godišnjim popisima dostavlja Upravi, na usaglašavanje u dijelu potrebnih dokumenata koja moraju pratiti svinje prilikom premještanja između dva odvojena gazdinstva kao i na stvaranje osnova za uspostavljanje pravnog osnova za dalje proširenje sistema I&R (kopitari i druge životinje), što će u konačnom imati pozitivan uticaj na implementaciju legislative, a samim tim i povećanje nivoa svijesti i znanja o uticaju zaraznih bolesti životinja na smanjenje prihoda koji mogu nastati pod uticajem ovih bolesti.
- Propisom se podržava stvaranje i novih gazdinstava koja su registrovana za držanje svinja i koja u konačnom predstavljaju proizvodne subjekte.
- Neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
- Kroz Projekat IPA 2011 „Jačanje veterinarske službe u CG“, EU će dijelom finansirati uspostavljanje sistema za I&R svinja: (softver i kreiranje Elektronske baze podataka), a finansijsko učešće MPRR – Veterinarska uprava namijenjeno je za proširenje sistema i podrazumijeva troškove za nabavku ušnih markica za svinje, izradu, štampanje i distribuciju registra gazdinstava za svako pojedinačno gazdinstvo na kojem se uzgajaju svinje, dokumenata za registraciju svinja i ostalog materijala i troškove za izvođenje registracije gazdinstava i I&R svake pojedinačne životinje (svinje), koje će vršiti ovlaštene veterinarske ambulante.
- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore za 2014. godinu. Sredstva u iznosu od 67.260€ obezbijeđena u razdjelu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja – Veterinarska uprava, funkcionalna

klasifikacija 0421, ekonomska klasifikacija 4147 – Konsultanske usluge, projekti i studije. Ova sredstva su namijenjena za nabavku ušnih markica za ovce, koze i svinje, izradu, štampanje i distribuciju registra gazdinstava za svako pojedinačno gazdinstvo na kojem se uzgajaju svinje, dokumenata za registraciju svinja i ostalog materijala.

- Kampanja registracije gazdinstava i identifikacije i registracije svinja, koja predstavlja glavnu aktivnost u sistemu I&R svinja, planirana je za početak 2015. godine.
- Sredstva za 2015. i naredne godine po Programu obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja, podprogram Identifikacija i registracija životinja, obezbijediće se na teret sredstava Veterinarske uprave za sprovođenje ovih mjera. Ovim će se obezbijediti sredstva za akciju prvog popisa gazdinstava na kojima se drže i uzgajaju svinje i prvog stavljanja ušnih markica i rutinske aktivnosti (popis, unos u Elektronsku bazu, itd) koje će na terenu sprovoditi veterinarske ambulante, u skladu sa programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja u 2015. godini. Nakon akcije prvog popisa gazdinstava na kojima se uzgajaju svinje i prvog obilježavanja svinja, tokom narednih godina obezbijediće se iz budžeta Crne Gore (u razdijelu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja – Veterinarska uprava) sredstva za kontinuirano rutinsko obilježavanje novorođenih svinja, uključujući i nabavku novih ušnih markica, registracija novih gazdinstava, kontrola kretanja životinja, vođenje evidencije i izdavanje dokumenata za kretanje kao i za održavanje hardvera i softvera za sistem I&R životinja.
- U skladu sa članom 19 ovog zakona, identifikacija i registracija svinja finansira se iz donacija i budžeta Crne Gore u cjelosti do 31. decembra 2015. godine;
 - o od 1. januara 2016. godine 50% troškova za identifikaciju plaća držalac;
 - o od 1. januara 2017. godine troškove identifikacije u cijelosti plaća držalac.“
- Pri izradi izmjena i dopuna ovog zakona vodilo se računa i o ekonomičnosti za same držaoce ovaca, koza i svinja i za budžet Crne Gore, tako što se omogućava da se svinjama koje se uvoze, a potiču iz zemalja članica Evropske unije ili iz drugih zemalja koja primjenjuju propise Evropske unije iz oblasti I&R životinja, ne mijenjaju ušne markice, čime se izbjegava nastanak troškova ponovnog obilježavanja za držaoce i za budžet Crne Gore.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Nije predviđeno donošenje novih podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa nije predviđeno ostvarivanje prihoda za budžet Crne Gore.
- Prilikom obračuna finansijskih izdataka pošlo se od podataka o broju svinja (između 38.000 i 45.000, godišnje) i gazdinstava (oko 11.000) na kojima je izvršena vakcinacija svinja protiv klasične kuge svinja, koja se u potpunosti finansira kroz Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja, kao i podataka da se preko 50% svinja uvozi iz susjednih zemalja (najčešće iz Srbije) u periodu februar – april tekuće godine, da bi se uzgajalo i konzumiralo do kraja iste godine, za potrebe sopstvenog domaćinstva. Okvirni obračun je izvršen na osnovu stvarnih troškova koji nastaju za sprovođenje ovog propisa (utrošeni rad, vrijeme, prosečna udaljenost). Takođe, izvršena je analiza visine naknade za isti posao u zemljama u okruženju i prosječna cijena ušnih markica.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertaska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

izradu ovog akta, na žalost nije bilo prijavljenih po ovim pozivima.

- Takođe, držaoci životinja koji su obveznici postupka identifikacije i registracije životinja uključeni su kroz sprovođenje javnih rasprava koja je trajala 41 dan odnosno od 6. augusta do 15. septembra 2014. godine uključujući i održana 2 okrugla stola su održane u Beranama 3. septembra 2014. godine i u Nikšiću 2. septembra 2014. godine.
- Učesnici konsultacija su bili saglasni sa predloženim aktom uz datu sugestiju koja se odnosi na smanjenje broja popisa na jedan godišnje i potrebu značajnijeg rada na podizanju svijesti držaoca životinja vezanu za njihove obaveze u identifikaciji i registraciji životinja.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preuzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjavanje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene propisa?
- Potencijalne prepreke u implementaciji propisa se odnose na:
 - o gazdinstava na kojima se drže svinje su mala gazdinstava koja uglavnom drže mali broj svinja i koje se najčešće koriste za sopstvene potrebe;
 - o prepoznavanje propisanih obaveza držaoca životinja vezanih za identifikaciju i registraciju svinja (ažurno vođenje registra na gazdinstvu, obavještanja o kretanju, rođenju, kupoprodaja, uginuće i drugo).
- Planirana je kontinuirana kampanja i edukacija držaoca svinja, veterinaru i ostalih učesnika u cilju što kvalitetnije implementacije propisa.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjavanje ciljeva:
 - o broj registrovanih gazdinstava;
 - o broj obilježenih svinja;
 - o broj izvršenih godišnjih popisa;
 - o broj prijava kretanja svinja.
- Veterinarska uprava koja je u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja je zadužena za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene propisa.

Datum i mjesto

16.09.2014.godine, Podgorica

Starješina

Prof. dr. Petar Ivanović

ODREDBE ZAKON O IDENTIFIKACIJI I REGISTRACIJI ŽIVOTINJAKOJE SE MIJENJAJU

Član 4

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **životinje** su domaće ili druge životinje;
- 2) **domaće životinje** su sve vrste goveda, uključujući bivole (*Bubalus bubalis*) i bizone (*Bison bison*), ovce, koze, svinje i kopitare;
- 3) **druge životinje** su životinje koje nijesu obuhvaćene definicijom domaćih životinja iz tačke 2 ovog člana (kućni ljubimci, živina, pčele i životinje koje se drže u zoološkom vrtu);
- 4) **držalac životinje** je vlasnik životinje ili pravno ili fizičko lice koje je ovlašćeno od strane vlasnika za trajno ili privremeno čuvanje životinje;
- 5) **gazdinstvo** je svaki objekat, zatvoren ili otvoren prostor na kojem se nalaze, uzgajaju ili drže životinje uključujući i stočnu pijacu, sajam, izložbu, klanicu, karantin, pašnjak-katun i dogon;
- 6) **elektronska baza podataka** obuhvata podatke iz člana 16 ovog zakona;
- 7) **centralni registar gazdinstava** je registar koji sadrži podatke o gazdinstvima na kojima se drže životinje;
- 8) **registar gazdinstva** je evidencija koja se vodi na svakom gazdinstvu i sadrži podatke o gazdinstvu i životinjama koje se uzgajaju, odnosno drže na gazdinstvu;
- 9) **dokumenta za kretanje** su: pasoš i privremeni pasoš za goveda i potvrda za kretanje ovaca i koza, koji prate domaće životinje pri kretanju sa gazdinstva;
- 10) **kretanje životinja** je svaki odlazak životinja sa gazdinstva i dolazak na gazdinstvo.

Identifikacija ovaca i koza

Član 10

Identifikacija ovaca i koza vrši se identičnim, dvostrukim ušnim markicama na oba uha, fiksiranjem kroz ušnu školjku, u roku od devet mjeseci od rođenja, odnosno prije napuštanja gazdinstva.

Uvezene ovce i koze identifikuju se na prvom gazdinstvu istovara u Crnoj Gori, a najkasnije 14 dana od dana veterinarskog pregleda na granici, odnosno prije napuštanja gazdinstva.

Uvezenim ovcima i kozama iz zemalja članica Evropske unije ne mijenjaju se ušne markice i upisuju se u registar gazdinstva i Elektronsku bazu podataka.

Uvezene ovce i koze iz trećih zemalja identifikuju se novim ušnim markicama i registruju u registar gazdinstva i Elektronsku bazu podataka u koje se, pored novog identifikacionog broja, unosi i broj ušne markice iz zemlje porijekla.

Uvezene ovce i koze namijenjene za klanje koje se direktno transportuju na klanicu i ako se klanje izvrši u roku od pet radnih dana nakon veterinarskog pregleda na granici, ne identifikuju se.

U slučaju gubitka ušne markice ili ako se ušna markica ošteti ili nije čitljiva, držalac životinja dužan je da, u roku od sedam dana od dana uočavanja gubitka, odnosno oštećenja ušne markice, podnese zahtjev Upravi, radi izdavanja nove ušne markice.

Uprava je dužna, ukoliko utvrdi da je ušna markica pripadala toj životinji, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 6 ovog člana, izdati novu ušnu markicu sa novim identifikacionim brojem.

Uz zahtjev iz stava 6 ovog člana prilaže se i dokaz o uplati troškova.

Oblik sadržaj i materijal za izradu ušnih markica iz stava 1 ovog člana i način postavljanja - aplikacije ušnih markica propisuje Ministarstvo.

Registar gazdinstva ovaca i koza

Član 12

Držalac ovaca i koza dužan je da vodi registar gazdinstva ovaca i koza i vrši jednom godišnje popis ovaca i koza sa stanjem na gazdinstvu na 1. mart i podatke o izvršenom popisu dostavi Upravi u periodu od 1. marta do 15. aprila tekuće godine.

Registar iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: podatke o gazdinstvu, držaocu, ovcama i kozama na gazdinstvu.

Držalac je dužan da u registar unosi podatke o porijeklu, identifikaciji, odredištu kretanja (prodaja, nabavka, transport, klanje), kao i podatke o inspekcijskim kontrolama.

Držalac ovaca, odnosno koza dužan je da sve promjene iz stava 3 ovog člana unosi u registar gazdinstva u roku od tri dana od dana nastanka promjene i podatke i promjene podataka iz registra dostavi Upravi u roku od sedam dana od dana nastanka promjene radi unošenja podataka u Elektronsku bazu podataka.

Držalac ovaca i koza, (osim prevoznika), dužan je da promjene podataka koje se odnose na držaoca i gazdinstvo dostavi Upravi u roku od 30 dana od dana nastanka promjene radi unošenja u Elektronsku bazu podataka.

Podaci iz registra gazdinstva čuvaju se tri godine od dana kad zadnja životinja napusti to gazdinstvo.

Ukoliko se ovce i koze upućuju na pašnjake-katune, u periodu od 1. maja do 15. oktobra, držalac je dužan da popuni prijavu kretanja iz člana 13 ovog zakona, koju ovjerava veterinarska ambulanta koja vodi evidenciju o ovjerenim prijavama kretanja koje dostavlja Upravi u roku od tri dana od dana ovjere.

Bliži sadržaj i način vođenja registra i vršenja popisa iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo..

Identifikacija i registracija svinja, kopitara i drugih životinja

Član 14

Identifikacija i registracija svinja, kopitara (konji, magarci, mazge i mule) i drugih životinja vrši se u skladu sa propisom Ministarstva.

Nabavku sredstava za identifikaciju drugih životinja iz stava 1 ovog člana i raspodjelu veterinarskim ambulantom vrši Uprava.

Elektronska baza podataka

Član 16

Elektronsku bazu podataka uspostavlja i vodi Uprava.

Elektronska baza podataka naročito sadrži podatke iz čl. 7, 12 i 15 ovog zakona.

Bliži sadržaj Elektronske baze podataka propisuje Ministarstvo.

Podaci iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti za obilježavanje mesa i proizvoda od mesa.

Obaveze veterinarske ambulante

Član 18

Veterinarska ambulanta dužna je da izda popisni list za registraciju gazdinstva i potvrdu o izvršenoj identifikaciji domaćih i drugih životinja.

Popisni list iz stava 1 ovog člana izdaje se u tri istovjetna primjerka, od kojih po jedan primjerak zadržava držalac i veterinarska ambulanta, a jedan primjerak veterinarska ambulanta dostavlja Upravi, radi unošenja podataka u Centralni registar, u roku od pet dana od dana identifikacije životinja i registracije gazdinstva.

Veterinarske ambulante iz stava 1 ovog člana dužne su da podatke o rođenju, uginuću, klanju, kupoprodaji, kretanju domaćih i drugih životinja, kao i podatke o promjeni vlasništva i registraciji novih gazdinstava dostave Upravi, najkasnije u roku od tri dana od dana utvrđivanja promjena.

Veterinarske ambulante iz stava 1 ovog člana dužne su da čuvaju zadužene ušne markice i vode evidenciju o zaduženim i apliciranim ušnim markicama i izdatim privremenim pasošima, kao i evidenciju o ovjerenim prijavama kretanja (odlazak na katun).

Obrazac popisnog lista i potvrde iz stava 1 ovog člana i način vođenja i sadržaj evidencije iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prijavu iz člana 5, podatke o promjenama na gazdinstvu i zahtjeve iz čl. 6, 7, 8, 10 i 12 ovog zakona držalac životinja dostavlja Upravi, preko veterinarske ambulante.

Finansiranje identifikacije i registracije životinja

Član 19

Identifikacija i registracija goveda finansira se:

- iz donacija i budžeta Crne Gore (u daljem tekstu: budžet) u cijelosti do 31. decembra 2011. godine;

- od 1. januara 2012. godine 25% troškova za identifikaciju plaća držalac;
- od 1. januara 2013. godine 50% troškova za identifikaciju plaća držalac;
- od 1. januara 2014. godine troškove identifikacije u cijelosti plaća držalac.

Identifikacija i registracija ovaca finansira se:

- iz donacija i budžeta u cijelosti do 31. decembra 2014. godine;
- od 1. januara 2015. godine 25% troškova za identifikaciju plaća držalac;
- od 1. januara 2016. godine 50% troškova za identifikaciju plaća držalac;
- od 1. januara 2017. godine troškove identifikacije u cijelosti plaća držalac.

Zamjenu ušnih markica, pasoša i duplikate ušnih markica u cijelosti plaća držalac.

Troškove identifikacije kućnih ljubimaca u cijelosti plaća držalac.

Visinu troškova iz ct. 3 i 4 ovog člana utvrđuje Ministarstvo na osnovu stvarnih troškova koji obuhvataju cijenu ušne markice i sredstava za identifikaciju kućnih ljubimaca, troškove postavljanja - aplikacije ušnih markica i sredstava za identifikaciju kućnih ljubimaca i troškove izdavanja duplikata pasoša.

Sredstva od naknada iz stava 3 ovog člana prihod su budžeta.

Godišnji izvještaj

Član 20

Godišnji izvještaj o izvršenim kontrolama nad identifikacijom i registracijom gazdinstava i životinja, koji naročito sadrži: broj gazdinstava, životinja, inspekcijskih pregleda, izrečenih mjera i kazni, sačinjava Uprava i dostavlja Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, za gazdinstva na kojima se drže goveda, vrši se na najmanje 10% gazdinstva godišnje.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, za gazdinstva na kojima se drže ovce i koze, vrši se na najmanje 3% gazdinstava sa najmanje 5% ovaca i koza godišnje.

Odabir gazdinstva za godišnju kontrolu iz st. 2 i 3 ovog člana vrši se na osnovu analize rizika.

Analiza rizika iz stava 4 ovog člana određuje se naročito na osnovu:

- broja životinja na gazdinstvu;
- broja identifikovanih životinja na gazdinstvu;
- pojave bolesti životinja i opasnost po zdravlje ljudi i životinja;
- značajne promjene u broju životinja u odnosu na prethodne godine;
- rezultata kontrola izvršenih u prethodnim periodima, godišnjih kontrola, a naročito u pogledu vođenja registra na gazdinstvu i dokumenata koja prate životinje pri kretanju;
- pravilnog dostavljanja podataka i dokumentacije Upravi, u skladu sa ovim zakonom;
- i drugih kriterijuma od značaja za vršenje kontrole koje odredi Ministarstvo.

Za svaku izvršenu kontrolu gazdinstva sačinjava se zapisnik u koji se unose podaci o izvršenoj kontroli.

Bliži način vršenja kontrole, obrazac zapisnika i bliži sadržaj godišnjeg izvještaja utvrđuje se propisom Ministarstva.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Član 24

Novčanom kaznom od 800 eura do 25.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne omogući registraciju gazdinstva i identifikaciju životinja na gazdinstvu i ne prijavi gazdinstvo i životinje na gazdinstvu (član 5 st. 1 i 3);
- 2) postupi suprotno član 5 stav 5; član 6 stav 8 i član 10 stav 6);
- 3) ne vodi registar gazdinstva (član 7 stav 1 i član 12 stav 1);
- 4) ne obavijesti upravu o kretanju životinja od i do gazdinstva i ne ispuni prijavu (član 7 st. 3 i 6 i član 12 stav 7);
- 5) ne unese promjene u registar gazdinstva, ne dostavi podatke o promjenama i ne izvrši i dostavi godišnji popis (član 7 stav 4 i član 12 st. 1, 4 i 5)
- 6) ne vrati pasoš (član 8 st. 6 i 7 i član 9 stav 2);
- 7) ne postupi u skladu sa članom 8 stav 9 ovog zakona;
- 8) životinje pri kretanju ne prate dokumenta za kretanje (član 8 stav 4 i član 13 stav 1);
- 9) koristi privremeni pasoš suprotno članu 9 stav 4 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 60 eura do 3.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, kazniće se preduzetnik od 300 eura do 8.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana, osim novčane kazne, pravnom licu može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 25

Novčanom kaznom od od 800 eura do 25.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne izvrši identifikaciju i registraciju životinja i registraciju gazdinstva u skladu sa zakonom (član 5 stav 2);
- 2) ne postupi u skladu sa članom 7 stav 6 i članom 12 stav 7 ovog zakona;
- 3) ne izda privremeni pasoš (član 9 stav 1);
- 4) ne vodi evidenciju i ne čuva ušne markice (član 9 stav 6 i član 18 stav 4);
- 5) ne izda potvrdu i popisni list (član 18 st. 1 i 2);
- 6) ne dostavi podatke iz člana 18 stav 3 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 60 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 8.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, osim novčane kazne, pravnom licu može se izreći i zaštitna mjera, zabrana vršenja djelatnosti u trajanju do 6 mjeseci.

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IDENTIFIKACIJI I REGISTRACIJI ŽIVOTINJA

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je 6. avgusta 2014. godine dalo na javnu raspravu Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o identifikaciji i registraciji životinja, čiji tekst je objavljen na internet stranici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i portalu e- uprave. Takođe, shodno propisanim obavezama, Nacrt zakona sa pozivom za učešće u javnoj raspravi objavljen je u dnevnom listu Pobjeda, 6. avgusta 2014. godine i pozvani su svi zainteresovani subjekti da daju svoje komentare, primjedbe i predloge.

Javna rasprava je trajala 41 dan od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i portalu e- uprave, zaključno sa 15. septembrom 2014. godine.

Predhodno je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja dana 8. jula 2014. godine uputilo je poziv građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, Glavnom gradu, Prijestonici i opštinama, držaocima i vlasnicima životinja, subjektima u poslovanju hranom i hranom za životinje, strukovnim udruženjima, političkim strankama, sindikatima, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organima i institucijama, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovanoj javnosti) da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o identifikaciji i registraciji životinja. Po ovom, kao i po javnom pozivu nevladinim organizacijama koje imaju utvrđene djelatnosti i ciljeve u oblasti poljoprivrede/stočarstvo i obezbjeđivanja bezbjedne hrane životinjskog porijekla, koji je takođe objavljen 8. jula 2014. godine, da predlože kandidata/kinju za člana/icu Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o identifikaciji i registraciji životinja, nije bilo dostavljenih predloga.

Ekspertsku pomoć na izradi ovog Nacrta zakona pružena je u okviru Projekta IPA 2011 „Jačanje veterinarske službe u Crnoj Gori koji se implementira uz tehničku pomoć konzorcijuma Agri Consulting, Opera i Istituto Zooprofilattico, Teramo. Kao jedan od prioriternih zadataka definisana je i izrada legislative, u skladu sa EU legislativom.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva koji su učestvovali u raspravi:

1. Saša Iješević, MPRR- Veterinarska uprava, sam. savjetnik za I&R životinja;
2. Mevlida Hrapović, MPRR- Veterinarska uprava, sam. savjetnik i nacionalni koordinator projekta;
3. Dijana Čavić, MPRR, pravnik;
4. Slavica Jovović, MPRR, pravnik.

Okrugli sto o Nacrtu zakona o izmjeni i dopuni zakona o identifikaciji i registraciji životinja održan je 2. septembra 2014.godine u Nikšiću - sala opštine Nikšić.

Raspravi su pored predstavnika obrađivača propisa prisustvovali i predstavnici Sektora za preduzetništvo i regionalni razvoj, predstavnici veterinarske ambulante "Nikšić" i predsjednik poljoprivredne unije Crne Gore.

Okrugli sto o Nacrtu zakona o izmjeni i dopuni zakona o identifikaciji i registraciji životinja održan je 3. septembra 2014.godine u Beranama- sala opštine Berane.

Raspravi su pored predstavnika obrađivača propisa prisustvovali i predstavnici Veterinarske ambulante "Dr Ralević", predstavnici SO Berane (projektni menadžer za poljoprivredu i predstavnik sektora za stočarstvo).

U uvodnoj riječi na okruglom stolu u Nikšiću i Beranama samostalni savjetnik Saša Lješковиć je dao osvrt na Nacrta zakona. Kao razloge za izradu izmjena i dopuna zakona o identifikaciji i registraciji životinja istakao je potrebu daljeg unaprijeđivanja sistema identifikacije i registracije domaćih životinja, prvenstveno svinja i usaglašavanja sa legislativom EU. Identifikacije i registracije svinja je sistem koji objezbjeduje sljedivost svake svinje od gazdinstva rođenja do smrti, uključujući sva premještanja i kretanja, što je od presudne važnosti za kontrolu zaraznih bolesti. Takođe je upoznao prisutne da je kampanja registracije gazdinstava i identifikacije i registracije svinja planirana za prvu polovinu 2015. godine.

PREDLOZI I SUGESTIJE

Nakon izlaganja Saše Lješkovića riječ je uzeo gospodin Mikić Petko-predstavnik veterinarske ambulante „Nikšić“, koji je dao primjedbu na član 3 Nacrta zakona koji se tiče obaveze držalaca ovaca i koza da godišnji popis ovaca i koza vrše dva puta godišnje sa stanjem na gazdinstvu na dan 1. marta i 31. decembra tekuće godine i podatke o izvršenom popisu dostavi Upravi u periodu od 1. marta do 15. aprila tekuće godine odnosno do 15. januara naredne godine ". U svojoj diskusiji je istakao da su naši poljoprivredni proizvođači odnosno držaoci ovaca i koza nijesu veliki robni proizvođači mesa i mlijeka, da najčešće imaju od 10 do 50 grla, i u slučaju kada nemaju mogućnost dobijanja podrške (kroz Agrobudžet – premije), najčešće ne vrše-prijavljaju godišnji popis. Predlaže, da se ovi manji farmeri na neki način stimulišu premijama, što znači smanjiti uslov za premije na manji broj grla (najmanji mogući broj grla ili da se postojeća grla -određeni broj ovaca i koza, formulišu u uslovna grla). Po njemu je to jedini način da se redovno i masovnije vrši godišnji popis ovaca i koza, gdje ćemo imati približno tačno brojno stanje ovaca i koza u Crnoj Gori.

ODGOVOR

Primjedba nije uvažena

Obrađivač zakona je obrazložio da je držalac ovaca i koza obavezan već sada, po Zakonu o identifikaciji i registraciji životinja, da vrši godišnji popis ovaca i koza, bez obzira na broj grla koji je na gazdinstvu. Dodjela podrške je vezana za mjere za unaprijeđenje stočarstva, a preduslov je da sve držaoci ispunjavaju i zahtjeve utvrđene ovim zakonom.

Predlog da se popis dostavlja dva puta godišnje zasnovan je na potrebi boljeg praćenja kretanja ovaca i koza i specifičnosti koje se vezuju za veći obim klanja ovaca i koza krajem godine, kada na gazdinstvima ostaju reproduktivna grla.

Predstavnik Veterinarske ambulante dr Ralević predložio je da treba registriovati gazdinstva za sezonsko držanje svinja, jer ima vrlo mali broj svinja koje se drže za reprodukciju.

ODGOVOR

Obrađivač zakona je pojasnio da je nacrtom zakona predviđeno da se na cijelom epizootičkom području Crne Gore registruju gazdinstava na kojima se drže svinje za rasplod, tov i dalju prodaju i gazdinstva na kojima se svinje drže sezonski, za sopstvene potrebe. Dodatno će se podzakonskim aktom za identifikaciju i registraciju svinja napraviti razlika između gazdinstava (svinje za rasplod, svinje za tov, itd). Ovim će se doprinijeti boljem planiranju preventivne zdravstvene zaštite svinja, unaprijeđenju ove grane stočarske proizvodnje i proizvodnji zdrave i bezbjedne hrane.

Takođe je istaknuto da se vrlo pažljivo mora razmotriti specifičnost uzgajanja svinja u Crnoj Gori – uvoz prasadi iz susjednih zemalja tokom proljeća, da bi se uzgajala i konzumirala do kraja iste godine, za potrebe sopstvenog domaćinstva.

ODGOVOR

Obrađivač je istakao da se i o tome vodilo računa pri izradi izmjena i dopuna ovog zakona, odnosno o ekonomičnosti za same držaoce ovaca, koza i svinja i za budžet Crne Gore, tako što se omogućava da se svinjama koje se uvoze, a potiču iz zemalja članica Evropske unije ili iz drugih zemalja koja primjenjuju propise Evropske unije, ne mijenjaju ušne markice.

Učesnici na javnim raspravama dali su podršku donošenju ovog zakona, shvatajući neophodnost usklađivanja sa EU standardima kada je u pitanju zaštita zdravlja životinja, bezbjednost hrane i stvaranje uslova za obezbjeđivanje sljedljivosti «od farme do trpeze».